

**РЕГУЛАТОРНА КОМИСИЈА
ЗА ЕНЕРГЕТИКУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

***БУЏЕТ
ЗА 2012. ГОДИНУ***

Требиње, новембар 2011. године

Садржај

1. УВОД	4
2. ПРИЈЕДЛОГ БУЏЕТА РЕГУЛАТОРНЕ КОМИСИЈЕ ЗА 2012.	5
2.1 СИНТЕТИЧКИ ПРИКАЗ.....	5
2.2 АНАЛИТИЧКИ ПРИКАЗ.....	6
2.3 ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРИЈЕДЛОГА БУЏЕТА.....	8
I ПРИХОДИ.....	8
II РАСХОДИ.....	8
<i>A. ТЕКУЋИ ТРОШКОВИ</i>	8
1. Трошкови материјала, горива, енергије и гријања.....	8
2. Трошкови зарада, накнада зарада и осталих личних расхода.....	9
3. Трошкови производних услуга.....	11
4. Нематеријални трошкови.....	12
<i>B. КАПИТАЛНИ РАСХОДИ</i>	13
3. ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ У 2012. ГОДИНИ	14
<i>A. РЕГУЛИСАЊЕ СЕКТОРА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ</i>	14
а) Одобравање и доношење правила и прописа.....	14
б) Издавање дозвола.....	15
в) Издавање сертификата и рјешења о подстицању.....	16
г) Тарифни поступци.....	17
д) Гарантоване откупне цијене, премије и накнаде.....	18
ђ) Надгледање пословних активности корисника дозвола у оквиру регулаторне надлежности.....	18
е) Активности на заштити купаца.....	20
ж) Тржиште електричне енергије.....	21
<i>B. РЕГУЛИСАЊЕ СЕКТОРА ПРИРОДНОГ ГАСА</i>	22
а) Одобравање и доношење правила и прописа.....	22
б) Издавање дозвола.....	22
в) Тарифни поступци.....	23
г) Надгледање пословних активности корисника дозвола у оквиру регулаторне надлежности.....	24
д) Заштита купаца.....	24
ђ) Тржиште природног гаса.....	25

В. РЕГУЛИСАЊЕ СЕКТОРА НАФТЕ И ДЕРИВАТА НАФТЕ.....	25
а) Одобравање и доношење правила и прописа.....	25
б) Издавање дозвола	26
в) Надгледање пословних активности корисника дозвола у оквиру регулаторне надлежности	26
г) Заштита купаца	27
Г. АДМИНИСТРАТИВНО-ФИНАНСИЈСКИ ПОСЛОВИ	27
а) Обезбеђивање подршке свим секторима при обављању послова из регулаторне надлежности	27
Д. САРАДЊА СА ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА	28
Ђ. ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ РЕГУЛАТОРНЕ КОМИСИЈЕ.....	30
ПРИЛОГ 1: НАЈЗНАЧАЈНИЈЕ АКТИВНОСТИ РЕГУЛАТОРНЕ КОМИСИЈЕ У 2011. ГОДИНИ	31

1. УВОД

Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске је специјализована, независна и непрофитна организација основана у циљу регулације тржишта електричне енергије, природног гаса и нафте и деривата нафте у Републици Српској, а чије се функционисање темељи на принципима транспарентности, недискриминације, правичности, подстицања конкуренције и заштите купаца.

Финансирање рада Регулаторне комисије обезбјеђује се, према члану 24. став 1. Закона о енергетици, из годишњих накнада од енергетских субјеката, корисника дозволе за обављање једне или више енергетских дјелатности, и једнократних накнада које плаћају подносиоци приликом подношења захтјева за издавање дозвола.

Одредбом из члана 24. став 2. Закона о енергетици прописано је да буџет Регулаторне комисије усваја Народна скупштина Републике Српске прије почетка буџетске године, на основу приједлога буџета који доставља Регулаторна комисија.

Приједлог буџета Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске за 2012. годину садржи синтетички и аналитички приказ прихода и расхода и упоредни приказ ових финансијских показатеља из усвојеног буџета за 2011. годину. Уз табеларни приказ буџета за сваку појединачну финансијску ставку, дато је образложење које садржи начин утврђивања њеног износа и разлоге евентуалне промјене у односу на претходну годину.

Планирана средства у овом буџету потребна су за обављање послова из надлежности Регулаторне комисије, па је у Приједлог буџета уврштен дио који садржи планиране активности Регулаторне комисије у 2012. години, са појединачним приказом за сваки енергетски сектор (електричну енергију, природни гас, те нафту и деривате нафте).

Ради свеобухватнијег сагледавања Приједлога буџета и активности које спроводи Регулаторна комисија, а имајући у виду да се цјеловит извјештај о раду Регулаторне комисије у 2011. години због прикупљања статистичких података подноси и усваја на сједници Народне скупштине Републике Српске средином наредне године, у прилогу овог документа дат је Преглед најзначајних активности Регулаторне комисије у 2011. години.

2. ПРИЈЕДЛОГ БУЏЕТА РЕГУЛАТОРНЕ КОМИСИЈЕ ЗА 2012.

2.1 СИНТЕТИЧКИ ПРИКАЗ

I ПРИХОДИ					
Редни број	Опис	Буџет за 2011.	План за 2012.	Учешће у план. приходима	Планирано повећање/ смањење прихода
1	2	3	4	5	6
1.	Приходи од регулаторних накнада од корисника дозвола који обављају једну или више енергетских дјелатности	2.270.000	2.493.100	99,36	109,83
2.	Приходи од једнократних накнада	20.000	14.000	0,56	70,00
3.	Остали приходи	1.000	2.000	0,08	200,00
	УКУПНИ ПРИХОДИ	2.291.000	2.509.100	100,00	109,52
II РАСХОДИ					
Редни број	Опис	Буџет за 2011.	План за 2012.	Учешће у план. приходима	Планирано повећање/ смањење расхода
1	2	3	4	5	6
A	ТЕКУЋИ ТРОШКОВИ	2.291.000	2.509.100	100,00	109,52
1.	Трошкови материјала, горива, енергије и гријања	83.000	82.000	3,27	98,80
1.1.	Трошкови материјала	28.000	27.000	1,08	96,43
1.2.	Трошкови горива, енергије и гријања	55.000	55.000	2,19	100,00
2.	Трошкови бруто зарада и накнада и ост. личних пр.	1.812.000	1.883.100	75,05	103,92
2.1.	Трошкови бруто зарада и накнада	1.714.000	1.791.100	71,38	104,50
2.2.	Трошкови бруто осталих личних расхода	98.000	92.000	3,67	93,88
3.	Трошкови производних услуга	199.100	195.000	7,77	97,94
3.1.	Трошкови комуналних услуга	37.500	33.000	1,32	88,00
3.2.	Трошкови одржавања	14.600	10.000	0,40	68,49
3.3.	Закупнина имовине и опреме	147.000	152.000	6,06	103,40
4.	Нематеријални трошкови	111.900	104.000	4,14	92,94
4.1.	Трошкови непроизводних услуга	49.500	44.500	1,77	89,90
4.2.	Трошкови осигурања	11.000	11.000	0,44	100,00
4.3.	Трошкови банкарских услуга	1.000	1.000	0,04	100,00
4.4.	Трошкови уговорених и осталих услуга	50.400	47.500	1,89	94,25
5.	Амортизација	85.000	85.000	3,39	100,00
6.	Трошкови камата и накнада на кредит за изградњу пословне зграде	0	80.000	3,10	
B	КАПИТАЛНИ РАСХОДИ	85.000	165.000	6,58	194,12
1	Нематеријална улагања (ДМС)	6.000	2.400	0,10	40,00
2	Опрема	79.000	82.600	3,29	104,56
3	Израда пројекта и трошкови ренте за нову пословну зграду		80.000	3,19	
A+B	УКУПНИ РАСХОДИ	2.291.000	2.509.100	100,00	109,52

2.2 АНАЛИТИЧКИ ПРИКАЗ

I ПРИХОДИ					
Редни број	Опис	Буџет за 2011.	План за 2012.	Учешће у план. приходима	Планирано повећање/ смањење прихода
1	2	3	4	5	6
1.	Приходи од регулаторних накнада од корисника дозвола који обављају једну или више енергетских дјелатности	2.270.000	2.493.100	99,36	109,83
2.	Приходи од једнократних накнада	20.000	14.000	0,56	70,00
3.	Остали приходи	1.000	2.000	0,08	200,00
A	УКУПНИ ПРИХОДИ	2.291.000	2.509.100	100,00	109,52
II РАСХОДИ					
Редни број	Опис	Буџет за 2011.	План за 2012.	Учешће у план. приходима	Планирано повећање/ смањење расхода
1	2	3	4	5	6
A	ТЕКУЋИ ТРОШКОВИ	2.291.000	2.509.100	100,00	109,52
1.	ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, ГОРИВА, ЕНЕРГИЈЕ И ГРИЈАЊА	83.000	82.000	3,27	98,80
1.1.	Трошкови материјала	28.000	27.000	1,08	96,43
1.1.1.	Канцеларијски материјал	21.000	20.000	0,80	95,24
1.1.2.	Остали материјал	7.000	7.000	0,28	100,00
1.2.	Трошкови горива, енергије и гријања	55.000	55.000	2,19	100,00
1.2.1.	Трошкови за гориво и мазиво	24.000	24.000	0,96	100,00
1.2.2.	Трошкови електричне енергије	7.000	7.000	0,28	100,00
1.2.3.	Трошкови гријања	23.000	23.000	0,92	100,00
1.2.4.	Остали трошкови материјала	1.000	1.000	0,04	100,00
2.	ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИХ ЛИЧНИХ РАСХ (52)	1.812.000	1.883.100	75,05	103,92
2.1.	Трошкови бруто зарада и накнада зарада	1.714.000	1.791.100	71,38	104,50
2.2.	Трошкови бруто осталих личних расхода	98.000	92.000	3,67	93,88
2.2.1.	Дневнице у земљи	20.000	14.000	0,56	70,00
2.2.2.	Дневнице у иностранству	18.000	14.000	0,56	77,78
2.2.3.	Трошкови превоза и смјештаја у земљи	25.000	20.000	0,80	80,00
2.2.4.	Трошкови превоза у иностранству	19.000	24.000	0,96	126,32
2.2.5.	Трошкови смјештаја у иностранству	16.000	20.000	0,80	125,00
3.	ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	199.100	195.000	7,77	97,94
3.1.	Трошкови комуналних услуга	37.500	33.000	1,32	88,00
3.1.1.	Трошкови телефона и интернета	30.000	27.000	1,08	90,00
3.1.2.	Поштанске услуге, услуге испоруке терета	5.000	4.000	0,16	80,00
3.1.3.	Остали трошкови комуналија	2.500	2.000	0,08	80,00
3.2.	Трошкови рутинског одржавања	14.600	10.000	0,40	68,49
3.2.1.	Трошкови одржавања опреме	5.100	3.000	0,12	58,82
3.2.2.	Трошкови одржавања возила	5.500	3.000	0,12	54,55
3.2.3.	Остали трошкови одржавања	4.000	4.000	0,16	100,00
3.3.	Закупнина имовине и опреме	147.000	152.000	6,06	103,40
3.3.1.	Закуп пословног простора	135.000	140.000	5,58	103,70
3.3.2.	Закуп станова за два члана регулатора	12.000	12.000	0,48	100,00
4.	НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	110.900	104.000	4,14	92,94

4.1.	Трошкови непроизводних услуга	49.500	44.500	1,77	89,90
4.1.1.	Рачуноводствене услуге	8.500	8.500	0,34	100,00
4.1.2.	Годишња екстерна ревизија пословања	5.000	4.000	0,16	80,00
4.1.3.	Консултантске и друге непр. услуге	10.000	6.000	0,24	60,00
4.1.4.	Услуге стручног усавршавања	14.000	14.000	0,56	100,00
4.1.5.	Трошкови чишћења и чувања посл. прост.	12.000	12.000	0,48	100,00
4.2.	Трошкови осигурања	11.000	11.000	0,44	100,00
4.2.1.	Осигурање имовине	2.000	2.000	0,08	100,00
4.2.2.	Колективно осигурање радника	1.500	1.500	0,06	100,00
4.2.3.	Осигурање возила (каска и обв.)	7.500	7.500	0,30	100,00
4.3.	Трошкови банк. услуга	1.000	1.000	0,04	100,00
4.3.1.	Трошкови банкарских услуга	1.000	1.000	0,04	100,00
4.4.	Уговорене и остале услуге	50.400	47.500	1,89	94,25
4.4.1.	Трошкови репрезентације	9.000	9.000	0,36	100,00
4.4.3.	Одржавање и унапређење интернет стр.	2.400	2.400	0,10	100,00
4.4.4.	Чланарине удружењима и претплате интернет стр.	10.000	7.000	0,28	70,00
4.4.5.	Судске и адм. таксе	4.000	4.000	0,16	100,00
4.4.6.	Остале услуге (комуналне услуге и порези)	5.000	5.100	0,20	102,00
4.4.7.	Објављивање аката у штампаним медијима	10.000	10.000	0,40	100,00
4.4.8.	Набавка стручне литературе	10.000	10.000	0,40	100,00
5.	АМОРТИЗАЦИЈА	85.000	85.000	3,39	100,00
6.	Трошкови камата и накнада на кредит за изградњу пословне зграде	0	80.000	3,19	
Б.	КАПИТАЛНИ РАСХОДИ	85.000	165.000	6,58	194,12
1.	Нематеријална улагања (ДМС)	6.000	2.400	0,10	40,00
2.	Опрема	79.000	82.600	3,29	104,56
2.1.	Рачунарска опрема	30.000	28.000	1,12	93,33
2.2.	Фиксни телефони	1.000	0	0,00	0,00
2.3.	Клима уређаји	2.000	0	0,00	0,00
2.4.	Намјештај	0	49.600	1,98	
2.5.	Аутомобили	40.000	0	0,00	0,00
2.6.	Израда идејног пројекта за пословну зграду	3.000	0	0,00	0,00
2.7.	Остало	3.000	5.000	0,20	166,67
3.	Израда пројекта и трошкови ренте за нову пословну зграду		80.000	3,19	
	УКУПНИ РАСХОДИ	2.291.000	2.509.100	100,00	109,52

2.3 ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРИЈЕДЛОГА БУЏЕТА

Приједлог буџета Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске за 2012. годину урађен је на основу остварења буџета за првих десет мјесеци 2011. године, пројекције извршења до краја 2011. године и трошкова који су неопходни за извршење планираних активности у 2012. години.

Трошкови који су приказани у претходној табели детаљније су образложени у наставку.

I ПРИХОДИ

Планирани су приходи од годишњих регулаторних накнада од енергетских субјеката корисника дозвола за обављање једне или више енергетских дјелатности, као и од једнократних накнада за подношење захтјева за издавање дозвола у износу који омогућава покривање трошкова пословања Регулаторне комисије, а све у складу са чланом 24. Закона о енергетици.

На основу усвојеног Буџета за 2012. годину, Регулаторна комисија ће донијети одлуку о регулаторној накнади за 2012. годину којом ће укупни износ годишње накнаде распоредити на кориснике дозвола за обављање једне или више енергетских дјелатности. Годишњи износ регулаторне накнаде за сваког корисника дозволе за обављање дјелатности утврђује се на основу критеријума које доноси Регулаторна комисија.

II РАСХОДИ

A. ТЕКУЋИ ТРОШКОВИ

Текући трошкови обухватају све расходе и издатке Регулаторне комисије за пословне активности као што су: трошкови материјала, плате и накнаде трошкова запослених, трошкови услуга, уговорене обавезе и слично, а појединачно су образложени како слиједи.

1. Трошкови материјала, горива, енергије и гријања

1.1. Трошкови материјала

У ову категорију су сврстани трошкови за набавку канцеларијског материјала, материјала за рачунаре, ауто-гума, материјала за одржавање хигијене и другог материјала потребног за одвијање процеса рада. Ови трошкови су процијењени на основу досадашње потрошње у претходним годинама и остварења у 2011. години.

Канцеларијски материјал обухвата, између осталог, и утрошени материјал за припрему документације која се упућује на захтјев заинтересованим лицима за учествовање у јавним расправама које организује Регулаторна комисија. У првих десет мјесеци 2011. године, Регулаторна комисија је у поступцима које води (рјешавање спорова и жалби, утврђивање тарифа, издавање дозвола и сагласности и одржавање јавних расправа, итд.), странкама и заинтересованим лицима доставила преко 18.000 штампаних страница разних докумената. Анализирајући досадашњу потрошњу и потребе до краја 2011. године, а

имајући у виду планиране активности у 2012. години, планирано је смањење ових трошкова од 3,57% у односу на 2011. годину.

Трошкови осталог материјала су планирани у истом обиму, а подразумијевају набавку материјала за одржавање хигијене и одржавања пословних просторија, ауто-гума и сл.

1.2. Трошкови горива, енергије и гријања

Трошкови горива и мазива планирани су на бази просјечне потрошње горива и мазива четири службена аутомобила која годишње прелазе по око 35.000 km. Предвиђено је да се за сва службена путовања, гдје је то могуће, користе службени аутомобили. Планирани издаци за ове намјене су на прошлогодишњем нивоу.

Трошкови електричне енергије планирани су на основу остварене потрошње у текућој години и није предвиђено њихово повећање.

Трошкови гријања пословног простора у Требињу и Бањалуци су планирани на основу Уговора о закупу пословног простора у 2011. години и предвиђени су на прошлогодишњем нивоу.

2. Трошкови зарада, накнада зарада и осталих личних расхода

2.1. Трошкови бруто зарада и накнада зарада

Основ за планирање плата и накнада трошкова запослених у Регулаторној комисији је остварење у 2011. години, као и промјене које се односе на ове трошкове настале у 2011. години или ће настати у 2012 години.

- Законом о порезима и доприносима, који се примјењује од 01.02.2011. године повећани су порези и доприноси;
- На основу пројекта Владе и Завода за запошљавање Републике Српске, у 2010. години примљен је један приправник с високом стручном спремом који је, по истеку приправничког стажа и положеног испита у 2011. години, примљен у стални радни однос;
- У децембру 2011. године истиче мандат једном члану Регулаторне комисије који има право наредних шест мјесеци на надокнаду у висини својих мјесечних примања у Регулаторној комисији или могућност да заснује радни однос на неодређено вријеме.

Повећање ових трошкова у односу на трошкове одобрене у буџету за 2011. годину износи:

- на основу повећања пореза и доприноса: 4,00%,
- на основу повећања за нераспоређеног члана Регулаторне комисије: 2,50%,
- на основу запошљавања новог радника: 1,50%,
- на основу радног стажа и осталих трошкова који имају карактер личних примања, а који су предвиђени актима Регулаторне комисије: 0,50%.

У приједлогу буџета није планирано повећање трошкова зарада и накнада зарада како је то горе наведено (8,5%) већ је планирано повећање за 4,5%, што представља реално смањење ових трошкова за 4,0%.

Већина (91%) запослених у Регулаторној комисији посједују високу стручну спрему, тако да се ВСС може сматрати просјеком квалификационе структуре.

У ову категорију трошкова укључена су укупна лична примања која обухватају плате, топли оброк, накнаде за одвојени живот, отпремнине, накнаде за случај смрти члана породице, регрес за годишњи одмор итд.

Запослени у Регулаторној комисији, према Етичком кодексу Регулаторне комисије, немају право на било какав плаћени радни или стручни ангажман поред радног односа у Регулаторној комисији, тако да су остварене зараде уједно једини дозвољени приход запослених.

Порези и доприноси су планирани у складу са прописима.

2.2. Трошкови дневница на службеном путу

2.2.1. Трошкови дневница у земљи

Ови трошкови су планирани на основу планираних активности Регулаторне комисије за 2012. годину и обухватају следеће:

- редовне надзорне провјере корисника дозвола које се обављају једном годишње и укључују контролу из свих области (техничке, економске, правне, заштите животне средине итд.),
- ванредне надзорне провјере корисника дозвола,
- обилазак предузећа којима се издају дозволе,
- одржавање јавних расправа,
- присуство састанцима и конференцијама из регулаторне надлежности,
- континуирано стручно усавршавање,
- потребе за сарадњом са Државном регулаторном комисијом (ДЕРК) како је то утврђено чланом 31. Закона о електричној енергији и Регулаторном комисијом за електричну енергију у Федерацији БиХ (ФЕРК).

Слиједећи Уредбу Владе о смањењу вриједности дневница за службена путовања у земљи и иностранству, планирано је смањење ових трошкова од 30% у односу на 2011. годину.

2.2.2. Трошкови дневница у иностранству

Трошкови путовања у иностранству односе се на учешће запослених у Регулаторној комисији на одређеним радним састанцима, међународним конференцијама, стручним скуповима и семинарима.

За 2012. годину потребно је обезбиједити средства за редовно учешће на Атинском форуму за успостављање регионалног тржишта електричне енергије у Југоисточној Европи, Социјалном форуму за заштиту купаца, Форуму за гас и Форуму за нафту и другим састанцима релевантним за функционисање енергетског сектора у организацији Секретаријата Енергетске заједнице (радна група за обновљиве изворе енергије, семинари о надзирању тржишта електричне енергије и природног гаса, семинару о енергетској статистици и сл.), као и састанцима у оквиру активности Асоцијације регулаторних тијела из држава Централне и Југоисточне Европе (ЕРРА) и то: састанцима предсједавајућих, стручних комитета за дозволе и тржиште и радне групе за правна питања. Имајући у виду пројекат који је покренут под покровитељством Делегације ЕУ у БиХ у октобру 2011. године, а чији је циљ преглед усаглашености законодавства у сектору електричне енергије у БиХ са

законодавством ЕУ, планирано је учешће представника Регулаторне комисије у реализацији овог пројекта за које је потребно обезбиједити одговарајућа средства у буџету за 2012. годину.

Слиједећи Уредбу Владе о смањењу вриједности дневница у земљи и иностранству, планирано је смањење за 22,22% у односу на 2011. годину.

2.3. Трошкови превоза и смјештаја на службеном путу

Планирано је смањење трошкова превоза и смјештаја у земљи од 20% у односу на 2011. годину. Планирани трошкови су, углавном, намијењени за обављање послова као што су: спровођење редовних и ванредних надзорних провјера корисника дозвола, одржавање јавних расправа у тарифним поступцима, поступцима за издавање дозвола и доношења прописа Регулаторне комисије.

Регулаторна комисија за енергетику постала је придружени члан Асоцијације регулаторних тијела из држава Централне и Југоисточне Европе (ЕРРА) у мају 2010. године. Поред састанака за чланове Регулаторне комисије, запослени у Регулаторној комисији су чланови стручних комитета за дозволе и тарифе те радне групе за правна питања. Годишње се одржавају по три састанка стручних комитета за дозволе и тарифе те радне групе за правна питања, као и по једна годишња конференција за председавајуће Регулаторних комисија. Узимајући у обзир горе поменуте чињенице, планирано је повећање трошкова превоза у иностранству од 26,32% и трошкова смјештаја у иностранству од 25% у односу на 2011. годину.

3. Трошкови производних услуга

3.1. Трошкови комуналних услуга

Трошкови телефона, интернета, поштанских услуга и испоруке терета и осталих комуналија су планирани на бази трошкова у 2011. години, планираних активности у 2012. години и расположивих цијена услуга за ове намјене. Планирано је смањење трошкова од 12% у односу на 2011. годину.

3.2. Трошкови рутинског одржавања

Трошкови рутинског одржавања, предвиђени за одржавање (сервисирање) опреме и аутомобила (трошкови који се односе на редовна и ванредна сервисирања у овлаштеним сервисима), планирани су на основу: остварења у 2011. години и плана одржавања моторних возила и друге опреме у 2012. години. Планирано је смањење ових трошкова од 31,51% у односу на 2011. годину.

3.3. Закуп имовине и опреме

Током 2011. године дошло је до повећања цијене закупа пословног простора у Бањалуци, па је планирано повећање трошкова закупнине пословног простора од 3,04% у односу на 2011. годину.

Трошкови закупа станова за два члана Регулаторне комисије представљају тржишну цијену закупа стана и припадајућих комуналија у Требињу и планирани су на прошлогодишњем нивоу.

4. Нематеријални трошкови

4.1. Трошкови непроизводних услуга

Трошкови непроизводних услуга, за 2012. годину, планирани су како слиједи:

- за рачуноводствене услуге, на прошлогодишњем нивоу, а на основу Уговора са агенцијом за вођење пословних књига;
- за екстерну годишњу ревизију рачуноводствених исказа, на основу цијене ревизије у 2011. години, мањи за 20% у односу на трошкове из 2011. године;
- за консултантске услуге, у смањеном обиму, односно мањи за 40% у односу на 2011 годину;
- за стручно усавршавање, на истом нивоу као и прошле године. Процијењени су на основу трошкова за ове намјене у 2011. години, водећи рачуна о интензитету промјена законодавства и усклађивању регулаторног оквира са тим промјенама и потребама за додатним усавршавањем запослених те
- за одржавања чистоће просторија, на прошлогодишњем нивоу, на основу Уговора о закупу пословног простора.

4.1. Трошкови осигурања

Трошкови осигурања, који обухватају трошкове колективног осигурања радника, осигурања имовине и аутомобила (каска и основно), планирани су на истом нивоу у односу на прошлу годину.

4.2. Трошкови банкарских услуга

Трошкови банкарских услуга, који обухватају трошкове платног промета у земљи и иностранству те предају завршног и периодичног обрачуна, планирани су у истом износу као и у 2011. години.

4.3. Уговорене и остале услуге

Уговорене услуге обухватају:

- Трошкове репрезентације који су планирани у висини прошлогодишњег плана, а на бази потреба јавности рада и контаката запослених у Регулаторној комисији са странкама;
- Објављивање аката Регулаторне комисије у Службеном гласнику РС и у дневним новинама. Законска обавеза Регулаторне комисије је да све правилнике, одлуке, рјешења, обавјештења за јавност, сажетке правила и прописа, планове одржавања јавних расправа и друге документе из регулаторне надлежности, као и обавјештења из области јавних набавки објављује у Службеним гласницима БиХ и РС и/или дневним листовима, чије објављивање захтијева ангажовање значајних средстава. С обзиром да је објављивање докумената Регулаторне комисије у Службеном гласнику Републике Српске ослобођено плаћања, трошкови су планирани на нивоу буџета за 2011. годину и односе се на трошкове објављивања аката у дневним новинама;
- Остали трошкови обухватају и трошкове закупа сала за одржавања јавних расправа изван сједишта Регулаторне комисије и сличне трошкове.

Б. КАПИТАЛНИ РАСХОДИ

1. Нематеријална улагања:

Планира се надоградња система за управљање документацијом (ДМС).

2.1 Рачунарска опрема

Планира се набавка рачунарске опреме која је неопходна за једног члана Регулаторне комисије, као и постепено занављање постојеће опреме.

2.4 Канцеларијски намјештај

Планира се набавка канцеларијског намјештаја којим би се, уз кориштење постојећег, извршило опремање нове пословне зграде.

3. Изградња пословне зграде:

Планира се изградња пословне зграде која би се финансирала из кредита од комерцијалних банака у износу од 2.000.000 КМ, са роком отплате од 10 година и уз каматну стопу од 7%.

Годишњи ануитет би износио око 300.000 КМ. За 2012. годину планирани издаци би износили 80.000 КМ за трошкове добијања кредита (интеркаларне камате, накнаде и сл.) и 80.000 КМ за трошкове добијања потребне документације за изградњу објекта (локацијски услови и сл.), плаћање ренте (одобрење за грађење и сл.) и израду пројектне документације.

Овако планирани буџет би обезбиједио враћање кредита за наредних 10 година. Умјесто напријед наведених трошкова за добијање кредита и за добијање потребне документације за изградњу објекта, који се не би појављивали у наредним годинама, као и трошкова закупа, плаћали би се трошкови ануитета, који би се, по структури из амортизационог плана (отплата и камата), финансирали из расположиве амортизације и нераспоређене добити (планираног буџетског издатка за ове намјене) за отплату кредита и текућих трошкова за камату по кредиту.

3. ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ У 2012. ГОДИНИ

Дјелокруг рада као и одговорност и надлежност Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске прописани су одредбама закона из области енергетике, тј. електричне енергије, природног гаса те нафте и деривата нафте и то: Закона о енергетици (Службени гласник Републике Српске, број 49/09), Закона о електричној енергији (Службени гласник Републике Српске, број 8/08, 34/09, 92/09 и 1/11), Закона о гасу (Службени гласник Републике Српске, број 86/07) и Закона о нафти и дериватима нафте (Службени гласник Републике Српске, број 36/09).

У наставку је дат приказ планираних активности Регулаторне комисије у 2012. години по енергетским секторима са пратећим образложењима.

A. РЕГУЛИСАЊЕ СЕКТОРА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ	
а) Одобравање и доношење правила и прописа	
1	<p>⊞ Измјене и допуне Правилника о извјештавању</p> <p><i>Доношење подзаконских аката у вези са подстицањем произвођаче електричне енергије из обновљивих извора и ефикасне когенерације је планирано за крај 2011. године, при чему је као почетак примјене система подстицања дефинисан 1. јануар 2012. године. У циљу спровођења активности на праћењу функционисања тржишта, у свјетлу нових прописа, намеће се потреба измјена и допуна Правилника о извјештавању. Стога је за 2012. годину планирана измјена и допуна Правилника о извјештавању како би се прописало и обезбиједило прикупљање података неопходних за праћење функционисања система подстицања.</i></p>
2	<p>⊞ Измјене и допуне Правилника о тарифној методологији</p> <p><i>У Републици Српској и Босни и Херцеговини у току је пројекат који спроводи Делегација ЕУ на усаглашавању законодавства из сектора електричне енергије у БиХ са законодавством ЕУ. Будући да су планиране активности на измјенама и допунама примарног законодавства, Регулаторна комисија ће извршити измјене и допуне у Правилнику о тарифној методологији у циљу усаглашавања са измјенама у примарном законодавству.</i></p> <p>⊞ Израда методологије за одређивање цијене јавног снабдијевања</p> <p><i>Измјене и допуне Правилника о стицању статуса квалификованог купца и стварање правног оквира за функционисање тржишта након прелазног периода, а чије се усвајање планира до краја 2011. године, намеће потребу за израдом методологије за одређивање цијене јавног снабдијевања.</i></p>

3	<p>⊞ Измјене и допуне Општих услова за испоруку и снабдијевање електричном енергијом</p> <p><i>Планирана је израда измјена и допуна Општих услова за испоруку и снабдијевање електричном енергијом у смислу унапређења постојећих одредби те евентуалног усаглашавања са промјенама у примарном законодавству. Измјенама и допунама планирају се унијети и измјене које се односе на комерцијални квалитет и континуитет испоруке електричне енергије, односно на утврђивање стандарда квалитета снабдијевања.</i></p>
4	<p>⊞ Правилник о сертификату (гаранцији) о поријеклу електричне енергије</p> <p><i>Према Закону о енергетици, Регулаторна комисија је надлежна за доношење Правилника о издавању сертификата (гаранције) о поријеклу електричне енергије која је произведена из обновљивих извора. Будући да су крајем 2011. године донијети подзаконски акти из области обновљивих извора и у ефикасној когенерацији, усвајањем овог правилника, правно би се заокружио систем подстицања електричне енергије произведене из обновљивих извора и у ефикасној когенерацији.</i></p>
5	<p>⊞ Одобравање правила рада Оператора система подстицања</p> <p><i>Регулаторна комисија планира да до краја 2011. године, у складу са својим надлежностима из Закона о енергетици, усвоји подзаконска акта којима ће прописати систем подстицања производње електричне енергије из обновљивих извора, а почетак примјене система подстицања је 1. јануар 2012. године. Оператор система подстицања је тијело које ће спроводити административно-финансијске и друге оперативне послове неопходне за функционисање система подстицања и обавезан је да у складу са Правилником о подстицању донесе правила рада на која Регулаторна комисија даје сагласност.</i></p>
<p>б) Издавање дозвола</p>	
1	<p>⊞ Издавање дозвола за обављање дјелатности производње електричне енергије</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "ЕНЕРГОЛИНИЈА" д.о.о. Зворник, 2. МХ ЕРС ЗП "Електродистрибуција" а.д. Пале (МХЕ Богатићи и Месићи), 3. ЕРС д.о.о. мале хидроелектране Бања Лука (МХЕ на Сућесци), 4. "Елинг МХЕ" д.о.о. (МХЕ Новаковићи),

	<p>⊞ Издавање дозвола за обављање дјелатности дистрибуције електричне енергије</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. МХ ЕРС-Матично предузеће А.Д. Требиње ЗП "Електрокрајина" А.Д. Бањалука, 6. МХ ЕРС ЗП "Електродистрибуција" а.д. Пале, 7. МХ ЕРС Требиње ЗП "Електро-Херцеговина" а.д. Требиње, <p>⊞ Издавање дозвола за обављање дјелатности трговине и снабдијевања електричном енергијом</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. Услужно и трговинско предузеће "Energy Financing Team" д.о.о. Требиње (дозвола истиче 17.06.2012. године), 9. Фабрика глинице "Бирач" Зворник (дозвола истиче 23.12.2012 године), 10. "Енерголинија" д.о.о. Зворник (дозвола истиче 30.06.2012. године). <p>Напомена: Свих десет горе поменутих дозвола истичу током 2012. године те су њихови корисници обавезни, према одредбама Правилника о издавању дозвола, да доставе захтјев за продужење три мјесеца прије истека важења дозволе. Такође се очекује подношење захтјева од стране нових учесника на тржишту електричне енергије.</p>
2	<p>⊞ Издавање дозвола за изградњу електроенергетских објеката</p> <p><i>Узимајући у обзир почетак примјене система подстицања, очекује се подношење већег броја захтјева за изградњу производних електроенергетских објеката, а за које су већ додијелене концесије. Такође, очекује се и поступање по захтјевима за издавање дозвола за изградњу дистрибутивних објеката (изградњу трафостаница 35/10 kV/kV)</i></p>
<p>в) Издавање сертификата и рјешења о подстицању</p>	
1	<p>⊞ Издавање сертификата за производна постројења</p> <p><i>Регулаторна комисија је у току 2011. године донијела Правилник о издавању сертификата за производно постројење које производи електричну енергију користећи обновљиве изворе енергије или у ефикасној когенерацији, на основу кога енергетски субјекти, који производе електричну енергију из обновљивих извора и у ефикасној когенерацији, могу добити сертификат за производна постројења. Како је посједовање сертификата један од предуслова за остваривање подстицаја дефинисаних Правилником о подстицању производње електричне енергије из обновљивих извора и у ефикасној когенерацији, у 2012. години се очекује подношење већег броја захтјева за издавање сертификата.</i></p>

2	<p>⌘ Издавање рјешења о подстицају</p> <p><i>Почетком 2012. године планира се почетак оперативног спровођења система подстицања у складу са подзаконским актима која прописују систем подстицања производње електричне енергије из обновљивих извора. Регулаторна комисија има обавезу да подносиоцима захтјева, који испуњавају прописане услове и критеријуме из Правилника, издаје рјешење о праву на подстицај на основу кога ће корисници рјешења, након закључења одговарјућег уговора са Оператором система подстицања, моћи остварити одређену врсту подстицаја.</i></p> <p><i>У току 2012. године очекује се поступање по већем броју захтјева за издавање рјешења како постојећим производним објектима који испуњавају предвиђене услове, тако и новоизграђеним производним објектима.</i></p>
3	<p>⌘ Издавање рјешења о прелиминарном праву на подстицај</p> <p><i>Почетком 2012. године планира се почетак оперативног спровођења система подстицања у складу са подзаконским актима која прописују систем подстицања производње електричне енергије из обновљивих извора. Регулаторна комисија има обавезу да подносиоцима захтјева, који испуњавају прописане услове и критеријуме из Правилника, издаје рјешење о прелиминарном праву на подстицај.</i></p> <p><i>У току 2012. године очекује се поступање по већем броју захтјева за издавање рјешења за производне објекте који се планирају градити, а у складу са поменутиим Правилником.</i></p>
г) Тарифни поступци	
1	<p>⌘ Тарифни поступци за утврђивање цијена електричне енергије на прагу електране, тарифних ставова за дистрибуцију електричне енергије и тарифних ставова за снабдијевање неквалификованих купаца електричном енергијом</p> <p><i>До покретања тарифног поступка, односно промјене цијене електричне енергије, може доћи на захтјев регулисаних предузећа или на иницијативу Регулаторне комисије. Уколико Регулаторна комисија заприми захтјев, она ће покренути поступак и спровести анализу захтјева сходно процедурама и поступцима који су дефинисани законом и подзаконским актима. Регулаторна комисија процијењује економски положај регулисаних електроенергетских предузећа на основу упоредне анализе признатих и остварених трошкова и других параметара пословања и, у складу с резултатима анализе, може самоиницијативно покренути тарифни поступак.</i></p>

2	<p>⊠ Давање сагласности на цијене јавног снабдијевања</p> <p><i>С обзиром на планиране измјене Правилника о стицању статуса квалификованог купаца и Правилника о тарифној методологији и тарифном поступку, а у вези са промјеном права квалификованих купаца након 1.1.2012. године, очекује се да ће Регулаторна комисија у 2012. години утврдити цијену или дати сагласност на цијене за "јавно снабдијевање" предложене од стране јавног снабдјевача у складу са усвојеном методологијом, а које ће моћи да користе квалификовани купци који не изаберу снабдјевача квалификованих купаца.</i></p>
<p>д) Гарантоване откупне цијене, премије и накнаде</p>	
1	<p>⊠ Утврђивање накнаде за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора и ефикасне когенерације за 2013. годину</p> <p><i>У складу са усвојеним системом подстицања и надлежностима дефинисаним Законом о енергетици, Регулаторна комисија утврђује накнаду за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора и ефикасне когенерације. Обавеза Регулаторне комисије је да утврди накнаду за 2013. годину, на основу количине подстицане електричне енергије у 2013. години.</i></p>
2	<p>⊠ Преиспитивање гарантоване откупне цијене и премије</p> <p><i>У складу са Правилником о систему подстицања производње електричне енергије из обновљивих извора и у ефикасној когенерацији, Регулаторна комисија врши преиспитивање гарантоване откупне цијене и премије. Крајем 2011. године планирано је усвајање Одлуке о висини гарантоване откупне цијене за електричну енергију произведену из обновљивих извора и у ефикасној когенерацији, те се планира спровођење евентуалног преиспитивања висине гарантованих откупних цијена и премија крајем 2012. године, а које би се примјењивале и односиле на нове кориснике подстицаја.</i></p>
<p>ђ) Надгледање пословних активности корисника дозвола у оквиру регулаторне надлежности</p>	
1	<p>⊠ Редовне надзорне провјере у сједишту и на локацијама постројења корисника дозвола</p> <p>Производња електричне енергије</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. МХ ЕРС ЗП "Електродистрибуција" а.д. Пале (МХЕ Богатићи и Месићи) и 2. "Бобар-Таубингер електрик" д.о.о. Фоча МХЕ Б-5А

	<p>Дистрибуција електричне енергије</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. МХ ЕРС ЗП "Електродистрибуција" а.д. Пале и 2. МХ "ЕРС" ЗП "Електро Добој" АД Добој <p>Трговина и снабдијевање електричном енергијом</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. МХ "Електропривреда РС" Матично предузеће а.д.Требиње и 4. Д.о.о. "Руднап" Бања Лука <p>Изградња електроенергетских објеката</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. "Technor Energy AS" д.о.о. Бања Лука МХЕ Цијевна 3 <p><i>Редовне надзорне провјере спроводе се на основу годишњег плана надзорних провјера као редовна активност Регулаторне комисије, а у циљу праћења усаглашености рада корисника дозвола са условима дозвола, те утврђивања нивоа проведених мјера сходно рјешењима са надзорних провјера проведених у претходном периоду.</i></p> <p><i>Наведена предузећа су корисници дозвола за обављање дјелатности, а које су издате од стране Регулаторне комисије.</i></p> <p><i>Ванредне надзорне провјере проводе се по потреби, односно уколико се на основу редовних извјештаја, које корисници дозвола достављају Регулаторној комисији, или на други начин дође до сазнања да корисник дозволе крши услове дозволе за обављање дјелатности.</i></p>
<p>2</p>	<p>⌘ Надгледање и анализирање примјене услова дозвола, примјене тарифа, трошкова пословања корисника дозволе чија се цијена регулише и услова за отварање тржишта (активности у сједишту Регулаторне комисије)</p> <p><i>Поред надзорних провјера у сједишту предузећа, Регулаторна комисија надгледа рад електроенергетских предузећа - корисника дозвола и кроз сљедеће своје активности:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>прикупља и систематизује техничке, енергетске, финансијске и друге оперативне податке који имају утицај на одобравање тарифа, а све у складу са Правилником о извјештавању и Одлуком о јединственом регулаторном контном плану;</i> ▪ <i>врши ревизију финансијских показатеља корисника дозволе од значаја за тарифе и цијене те надзор тржишта;</i> ▪ <i>анализира показатеље квалитета снабдијевања електроенергетских предузећа (корисника дозволе) у циљу израде стандарда квалитета и њихове имплементације;</i> ▪ <i>анализира остварење рачуноводственог и функционалног раздвајања, права на приступ мрежи и</i>

	<p><i>равноправност учесника на тржишту;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>анализара специфичне облике заштите социјално угрожених купаца електричне енергије и проблематику приуштивости електричне енергије за ову групу купаца и друга социјална питања у електроенергетском сектору и доноси мјере у циљу отклањања уочених недостатака.</i>
3	<p>⊞ Праћење функционисања система подстицања и надзор рада Оператора система подстицања</p> <p><i>Почетак функционисања система подстицања електричне енергије произведене из обновљивих извора енергије и у ефикасној когенерацији планиран је за 1. јануар 2012. године. Надлежност Регулаторне комисије је да, између осталог, прати функционисање система подстицања и надзор рада Оператора система подстицања.</i></p>
<p>е) Активности на заштити купаца</p>	
1	<p>⊞ Рјешавање спорова између учесника на тржишту електричне енергије у Републици Српској на захтјев странке</p> <p><i>Заштита права крајњих купаца електричне енергије остварује се и у поступцима рјешавања спорова који се покрећу на захтјев крајњих купаца електричне енергије. Имајући у виду број поднесених захтјева у овој години (до краја октобра поднесено око 250 захтјева) и број поднесених захтјева за рјешавање спора у претходним годинама (2008. година - 122 захтјева; 2009. година - 605 захтјева; 2010. година - 307 захтјева), очекује се да ће ова проблематика и у 2012. години бити изражена. Заштита права крајњих купаца, односно поступци рјешавања спорова, захтјева и у 2012. години, као и до сада, континуирану активност и ангажовање значајних ресурса Регулаторне комисије, а све у циљу спровођења ефикасног и праведног поступка за заштиту права крајњих купаца електричне енергије. У досадашњој пракси, све тужбе које су поднесене против коначних одлука Регулаторне комисије донесених у поступку рјешавања спорова, у управном спору пред надлежним судом су одбијене као неосноване.</i></p>
2	<p>⊞ Рјешавање жалби на:</p> <ul style="list-style-type: none"> • рјешења о издавању електроенергетске сагласности • одбијање приступа дистрибутивној мрежи

	<p>Регулаторна комисија ће у 2012. години наставити са активностима на рјешавању жалби у другостепеном поступку, поднесених против рјешења о електроенергетским сагласностима, издатих од стране дистрибутера. Овај поступак се проводи по правилима управног поступка. У досадашњој пракси, све поднесене тужбе против коначних рјешења Регулаторне комисији у овим управним стварима су одбијене као неосноване од стране надлежног суда у управном спору.</p>
3	<p>▣ Квалитет снабдијевања</p> <p>Чланом 24. Закона о електричној енергији прописано је да је Регулаторна надлежна да, између осталог, регулише сигурност снабдијевања, квалитет услуге и тарифа, имајући у виду интересе купаца и потребе преудзећа за испоруку електричне енергије. Након четворогодишњег достављања извјештаваја о квалитету снабдијевања електричном енергијом од стране дистрибутивних предузећа, Регулаторна комисија планира у 2012. години покренути низ јавних расправа, у које би била укључена све заинтересована лица, укључујући потрошаче - крајње купце, а у циљу измјене постојећих прописа у вези стандарда квалитета снабдијевања (континуитета у испоруци електричне енергије и квалитета комерцијалне услуге).</p>
<p>ж) Тржиште електричне енергије</p>	
1	<ul style="list-style-type: none"> ▣ Прикупљање и упоредно анализирање података о тржишту електричне енергије (првенствено цијена) у БиХ, региону и Европи. ▣ Праћење функционисања veleпродајног тржишта, анализирање степена отворености тржишта и стварног тржишног учешћа учесника на тржишту ▣ Праћење функционисања малопродајног тржишту, праћење понашања крајњих купаца на отвореном тржишту, посебно у погледу избора снабдјевача (процент купаца који су промијенили снабдјевача итд.), ▣ Праћење утицаја отвореног тржишта на сигурност снабдијевања ▣ Прикупљање и упоредно анализирање просјечно остварених малопродајних цијена за групе потрошача на начин како их дефинише Еуростат <p>Регулаторна комисија је према Закону о електричној енергији надлежна да обезбиједи транспарентно и недискриминаторско понашање на тржишту електричне енергије, као и да пропише критеријуме за стицање статуса квалификованог купца у складу са динамиком отварања тржишта.</p>

	<p>Регулаторна комисија планира да крајем 2011. године донесе измјене и допуне Правилника о квалификованом купцу и Правилника о тарифној методологији и тарифном поступку, с циљем укидања регулисаних малопродајних тарифа електричне енергије, а све у складу са обавезама преузетим потписивањем Уговора о оснивању Енергетске заједнице Југоисточне Европе, те се у 2012. години планира низ активности на праћењу функционисања тржишта у свјетлу нових прописа и уопште.</p>
<p>Б. РЕГУЛИСАЊЕ СЕКТОРА ПРИРОДНОГ ГАСА</p>	
<p>а) Одобравање и доношење правила и прописа</p>	
1	<p>☐ Измјене и допуне подзаконских аката за сектор природног гаса</p> <p>У Републици Српској на снази је Закон о гасу, те подзаконски акти донесени од стране Регулаторне комисије, односно корисника дозвола. Већ дужи времена се воде активности које се односе на евентуалну израду закона о гасу на нивоу БиХ. У октобру 2011. године, Секретаријат Енергетске заједнице упутио је Писмо о отварању поступка надлежним институцијама Босне и Херцеговине у коме је анализирана усклађеност законодавства Босне и Херцеговине у домену гасног сектора са законодавством Европске уније из тзв. "другог" и "трећег" енергетског пакета.</p> <p>Уколико дође до промјена примарног законодавства у Републици Српској, у циљу усаглашавања са законодавством ЕУ, неопходно је такође извршити измјене и допуне постојећих подзаконских аката Регулаторне комисије.</p>
2	<p>☐ Давање сагласности на акте корисника дозвола</p> <p>Према члану 62. Закона о гасу, оператори транспортног и дистрибутивног система као и снабдјевачи природним гасом су дужни да, приликом подношења захтјева за издавање дозволе за обављање дјелатности, поднесу правила рада транспортне или дистрибутивне мреже или опште услове за снабдијевање природним гасом на давање сагласности од стране Регулаторне комисије. Узимајући у обзир тренутно поднијете захтјеве, очекује се поступање по захтјевима за давање сагласности на акте снабдјевача природним гасом.</p>
<p>б) Издавање дозвола</p>	
1	<p>☐ Издавање дозвола за трговину и снабдијевање природним гасом</p> <p>Регулаторна комисија је, према Закону о гасу, надлежна за издавање дозвола за обављање дјелатности у сектору</p>

	<p><i>природног гаса. Издавање дозвола у сектору природног гаса дефинисано је Правилником о издавању дозвола. На основу досадашњих искустава, реално је планирати издавање двије дозволе за обављање дјелатности трговине и снабдијевања природним гасом.</i></p>
<p>2</p>	<p>⊠ Издавање рјешења о одобрењу за извођење радова на непокретностима које се налазе испод, изнад или поред објеката за обављање дјелатности у сектору природног гаса <i>Законом о гасу, у поглављу о Заштити објеката за обављање дјелатности у сектору природног гаса, дефинисано је да ће Регулаторна комисија издавати рјешења о одобрењу за извођење радова испод, изнад или поред објеката природног гаса. На основу досадашњих искустава и информација добијених од корисника дозвола, реално је планирати издавање ових рјешења током наредне године.</i></p>
<p>в) Тарифни поступци</p>	
	<p>⊠ Провођење тарифних поступака за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • за одобрење тарифних ставова за кориснике транспортног система за предузеће Сарајево - гас, а.д. Источно Сарајево, • за одобрење тарифних ставова за кориснике транспортног система за предузеће Гас Промет, а.д. Источно Сарајево, Пале, • за одобрење тарифних ставова за оператора транспортног система за предузеће Гас Промет, а.д. Источно Сарајево, Пале. • за одобрење тарифних ставова за кориснике дистрибутивних система за предузеће А.Д. Зворник стан, Зворник, • за одобрење тарифних ставова за снабдијевање тарифних купаца за предузеће А.Д. Зворник стан, Зворник, <p><i>Законом о гасу прописано је да Регулаторна комисија даје одобрење на тарифне ставове за кориснике дистрибутивних система, кориснике транспортних система, оператора транспортног система и за снабдијевање неквалификованих купаца.</i></p> <p><i>До сада је дато одобрење на тарифне ставове за кориснике дистрибутивних система и тарифне ставове за снабдијевање тарифних купаца за предузеће Сарајево-гас, а.д. Источно Сарајево, а очекује се да крајем 2011. и у току 2012. године буду проведени тарифни поступци за одобрење наведених тарифних ставова за кориснике дозвола Сарајево - гас, а.д. Источно Сарајево, Гас Промет, а.д. Источно Сарајево, Пале и А.Д. Зворник стан.</i></p> <p><i>Поред тога, сва предузећа из гасног сектора имају право да поднесу захтјев за покретање тарифног поступка уколико то</i></p>

	<p>сматрају оправданим, а Регулаторна комисија, сходно прописима, анализира захтјеве и спроводи тарифни поступак.</p>
<p>г) Надгледање пословних активности корисника дозвола у оквиру регулаторне надлежности</p>	
1	<p>⊞ Редовне надзорне провјере у сједишту и на локацијама постројења корисника дозвола</p> <p>Дистрибуција и управљање системом за дистрибуцију природног гаса</p> <p>1. А.Д. "Зворник стан" Зворник</p> <p>Снабдијевање тарифних купаца природним гасом</p> <p>2. А.Д. "Зворник стан" Зворник</p> <p>Трговина и снабдијевање природним гасом</p> <p>3. А.Д. "Зворник стан" Зворник</p> <p>4. „Бијељина гас“ д.о.о.Бијељина</p> <p>Управљање системом за транспорт природног гаса</p> <p>5. "Гас промет" а.д. Источно Сарајево – Пале</p> <p><i>Наведена предузећа су корисници дозвола за обављање дјелатности, а које су издате од стране Регулаторне комисије.</i></p> <p><i>Надзорне провјере се раде у циљу праћења усаглашености рада корисника дозвола са условима дозвола, те утврђивања нивоа проведених мјера сходно рјешењима са надзорних провјера проведених у претходном периоду.</i></p> <p><i>Редовне надзорне провјере спровode се на основу годишњег плана надзорних провјера као редовна активност Регулаторне комисије.</i></p> <p><i>Ванредне надзорне провјере проводе се по потреби, односно уколико се на основу редовних извјештаја, које корисници дозвола достављају Регулаторној комисији, или на други начин дође до сазнања да корисник дозволе крши услове дозволе за обављање дјелатности.</i></p>
<p>д) Заштита купаца</p>	
1	<p>⊞ Рјешавање у другом степену по жалби на рјешења оператора система</p> <p><i>У сектору природног гаса, Регулаторна комисија је надлежна да рјешава у другом степену по жалби на рјешења оператора транспортног и дистрибутивног система у поступку давања одобрења за приступ и коришћења транспортне и дистрибутивне мреже или складишта, као и у поступку давања одобрења за прикључење на транспортну или дистрибутивну мрежу. Овој проблематици ће се такође у</i></p>

	<i>2012. години посветити адекватна пажња.</i>	
ђ) Тржиште природног гаса		
1	<ul style="list-style-type: none"> ⊞ Прикупљање и упоредно анализирање података о тржишту природног гаса (првенствено цијена) у БиХ, региону и Европи ⊞ Упоредне анализе код одобравања цијена и тарифа за регулисане дјелатности ⊞ Евидентирање препрека за успјешно функционисање тржишта природног гаса у БиХ и региону и дефинисање начина (политике) за њихово елиминисање у сарадњи са другим надлежним субјектима у Републици Српској и Босни и Херцеговини ⊞ Сарадња са другим надлежним субјектима на изради прописа о отварању и функционисању тржишта природног гаса у БиХ и региону ⊞ Надгледања услова сигурности снабдијевања 	<p><i>Регулаторна комисија донијела је методологију за обрачунавање трошкова производње, транспорта, дистрибуције, складиштења и снабдијевања природним гасом и методологију за обрачунавање трошкова прикључка на мрежу. Регулаторна комисија такође, у циљу спречавања злоупотребе монополског положаја, даје сагласност енергетским субјектима на цијене снабдијевања купаца из категорије потрошње "домаћинства" природним гасом и цијене приступа и коришћења транспортног и дистрибутивног система и складишта. Према Закону о гасу, сви купци осим купаца из категорије домаћинсва имају могућност избора снабдјевача, тј. имају статус квалификованог купца - купца који купује природни гас на слободном тржишту и Регулаторна комисија не регулише цијене снабдијевања ових купаца.</i></p> <p><i>С обзиром на сложену ситуацију на тржишту природног гаса у Републици Српској, односно Босни и Херцеговини, гдје је "БХ-Гас" Сарајево једини добављач природног гаса и транспортер природног гаса у Федерацији Босне и Херцеговине, Регулаторна Комисија ће наставити започете активности чији је основни циљ отворено и конкурентно тржиште природног гаса.</i></p>
В. РЕГУЛИСАЊЕ СЕКТОРА НАФТЕ И ДЕРИВАТА НАФТЕ		
а) Одобравање и доношење правила и прописа		
1	<ul style="list-style-type: none"> ⊞ Измјене и допуне Правилника о извјештавању 	<p><i>У 2012. години планирана је измјена и допуна Правилника о извјештавању како би се обезбиједило прикупљање података и извјештавање корисника дозвола у сектору нафте и деривата</i></p>

	<p><i>нафте.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✘ Утврђивање методологије за обрачун трошкова транспорта нафте нафтоводима и транспорта деривата нафте продуктоводима ✘ Доношење тарифног система за обрачун цијене за коришћење нафтовода, односно продуктовода <p><i>Законом о нафти и дериватима нафте дефинисано је да Регулаторна комисија утврђује методологије за обрачун трошкова транспорта нафте нафтоводима и транспорта деривата нафте продуктоводима и доноси тарифни систем за обрачун цијене за коришћење нафтовода, односно продуктовода.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✘ Израда, измјена и допуна подзаконских аката <p><i>Покренуте су иницијативе за измјене примарног законодавства у сектору нафте и деривата нафте. Уколико дође до наведених промјена, Регулаторна комисија ће извршити израду нових или измјену и допуна постојећих подзаконских аката.</i></p>
<p>б) Издавање дозвола</p>	
<p>1</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✘ Издавање дозвола <p><i>Покренуте су иницијативе за измјене примарног законодавства у сектору нафте и деривата нафте. Уколико дође до наведених промјена, очекује се издавање дозвола у складу са измјенама у закону.</i></p>
<p>в) Надгледање пословних активности корисника дозвола у оквиру регулаторне надлежности</p>	
<p>1</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✘ Редовне надзорне провјере у сједишту и на локацијама постројења корисника дозвола ✘ Складиштење нафте и деривата нафте <ol style="list-style-type: none"> 1. А.Д. "Рафинерија уља" Модрича <p><i>Наведено предузеће је корисник дозволе за обављање дјелатности, а која је издата од стране Регулаторне комисије.</i></p> <p><i>Надзорне провјере се раде у циљу праћења усаглашености рада корисника дозвола са условима дозвола, те утврђивања нивоа проведених мјера сходно рјешењима са надзорних провјера проведених у претходном периоду.</i></p> <p><i>Редовне надзорне провјере спроводе се на основу годишњег плана надзорних провјера као редовна активност Регулаторне комисије.</i></p> <p><i>Ванредне надзорне провјере проводе се по потреби, односно уколико се на основу редовних извјештаја, које корисници</i></p>

		<i>дозвола достављају Регулаторној комисији, или на други начин дође до сазнања да корисник дозволе крши услове дозволе за обављање дјелатности.</i>
г) Заштита купаца		
1	☒	Рјешавање жалби у другостепеном поступку <i>У сектору нафте и деривата нафте, Регулаторна комисија ће у 2012. години посветити адекватну пажњу рјешавању жалби у другостепеном поступку.</i>
Г. АДМИНИСТРАТИВНО-ФИНАНСИЈСКИ ПОСЛОВИ		
а) Обезбјеђивање подршке свим секторима при обављању послова из регулаторне надлежности		
1	☒	Израда годишњег извјештаја о раду Регулаторне комисије за 2011. годину <i>Регулаторна комисија је основана као независна и непрофитна организација и о свом раду, у складу са чланом 26. Закона о енергетици, подноси извјештај Народној скупштини Републике Српске. Израда годишњег извјештаја за текућу годину планира се по истеку пословне године.</i>
2	☒	Израда Одлуке о регулаторној накнади за 2012. годину <i>На основу усвојеног Буџета од стране Народне скупштине Републике Српске, Регулаторна комисија, у складу са чланом 24. Закона о енергетици и чланом 25. Статута Регулаторне комисије, доноси Одлуку о висини регулаторних накнада путем којих се обезбјеђује финансирање рада Регулаторне комисије.</i>
3	☒	Усаглашавање интерних аката (административно-финансијске природе) Регулаторне комисије са промјенама у примарном законодавству. <i>Интерна акта Регулаторне комисије, која се тичу регулаторне надлежности, се усклађују са измјенама и допунама у примарном законодавству. Стручне службе такође прате и доношење нових прописа који утичу на рад и активности Регулаторне комисије.</i>
4	☒	Информисање јавности о активностима Регулаторне комисије кроз контакте са представницима медија, те редовно издавање саопштења о текућим активностима Регулаторне комисије <i>Као институција чији рад је у потпуности отворен и доступан широј јавности, Регулаторна комисија остварује редовне контакте и сарадњу са заинтересованим средствима информисања те издаје саопштења у вези са активностима</i>

	<i>које проводи и објављује их на својој интернет страници.</i>
5	<p>☐ Редовно ажурирање системског и апликативног софтвера у локалној рачунарској мрежи Регулаторне комисије</p> <p><i>Регулаторна комисија за енергетику располаже локалном рачунарском мрежом, а сви системски и апликативни софтвери који се користе су лиценцирани. У циљу несметаног и поузданог рада рачунарске мреже, редовно се спроводе активности на ажурирању системског и апликативног софтвера.</i></p>
6	<p>☐ Одржавање и ажурирање интернет странице Регулаторне комисије слиједећи измјене и промјене аката донесених од стране Регулаторне комисије</p> <p><i>Садржај интернет странице се свакодневно ажурира у складу са активностима Регулаторне комисије. Поштујући прописана начела о јавности рада, на интернет страници Регулаторне комисије (која је доступна и на енглеском језику) су објављени сви релевантни прописи и акти који се односе на њен рад.</i></p>
7	<p>☐ Припрема за увођење система квалитета</p> <p><i>Пратећи трендове позитивне пословне праксе у циљу унапређења ефикасности рада, Регулаторна комисија планира увођење система квалитета.</i></p>
8	☐ Припрема презентација и материјала за потребе чланова и запослених Регулаторне комисије
9	☐ Други послови административно-техничке, финансијске и персоналне природе
Д. САРАДЊА СА ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА	
а)	<p>☐ Пројекат прегледа законодавства у сектору електричне енергије</p> <p><i>У другој половини 2011. године почео је пројекат, под покровитељством Делегације ЕУ у БиХ, а чији је циљ преглед усаглашености законодавства у сектору електричне енергије у БиХ са законодавством ЕУ. Будући да је планирано да се пројекат заврши крајем 2012. године, представници Регулаторне комисије ће активно учествовати и дати свој допринос успјешној реализацији овог пројекта.</i></p> <p>Учешће у изради акционог плана за реализацију стратегије развоја РС</p> <p><i>Влада Републике Српске је припремила Стратегију развоја енергетике Републике Српске до 2030. године. Акциони план за</i></p>

б)

реализацију стратегије развоја је оперативни документ у чијој изради ће учествовати и Регулаторна комисија.

- ⊞ Учешће у изради радног материјала, нацрта и приједлога закона и подзаконских аката и других аката из енергетских области

Регулаторна комисија, активним учешћем у расправама и раду радних група, давањем коментара те на друге начине, даје свој допринос у изради радних материјала, нацрта и приједлога закона и подзаконских аката из области енергетике.

- ⊞ Учешће у раду Радне групе за обновљиве изворе при Секретаријату Енергетске заједнице Југоисточне Европе

Представник Регулаторне комисије је члан радне групе за обновљиве изворе при Секретаријату Енергетске заједнице Југоисточне Европе и активно учествује у њеном раду. Одлуком Министарског савјета Енергетске заједнице из октобра ове године, мандат радне групе је продужен и на 2012. годину тако да се планира активно учешће у раду радне групе и у току 2012. године.

- ⊞ Учешће у раду Радне групе за израду мапе пута за енергетску ефикасност Босне и Херцеговине у оквиру Енергетске заједнице

Рјешењем Владе Републике Српске, у Радну групу за израду мапе пута за енергетску ефикасност Босне и Херцеговине у оквиру Енергетске заједнице, као чланови радне групе из Републике Српске именована су и два представника Регулаторне комисије. У току наредне године планиране су активности и активно учешће представника Регулаторне комисије у раду радне групе.

- ⊞ Учешће у реализацији других задатака и активности у раду са тијелима Енергетске заједнице

Спровођење активности које проистичу из Уговора о успостављању Енергетске заједнице и уградња у законодавни и регулаторни оквир Републике Српске и Босне и Херцеговине правних тековина Европске уније које се односе на:

- тржиште електричне енергије и гаса,
- заштиту животне средине,
- обновљиве изворе енергије и
- конкурентност.

Босна и Херцеговина, тј. Република Српска унутар БиХ, обавезала се на преношење правних тековина Европске уније које се односе на тржиште електричне енергије и гаса, заштиту животне средине, обновљиве изворе енергије и конкурентност у домаће законодавство и регулативу. Такође, на основу одлука Министарског савјета Енергетске заједнице Југоисточне Европе, односно одговарајућих препорука,

	<p>активности су проширене и на сектор нафте, социјална питања и енергетску статистику. У том смислу Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске ће и даље, у сарадњи са Министарством индустрије, енергетике и рударства Републике Српске, Министарством за спољну трговину и економске односе Босне и Херцеговине, Државном регулаторном комисијом за електричну енергију БиХ и Регулаторном комисијом за електричну енергију Федерације БИХ активно учествовати у дефинисању и провођењу акционих планова и других активности у циљу испуњавања обавеза из поменутог Уговора.</p> <p>в) ▣ Израда регулаторног извјештаја по обрасцу ECRB-а</p> <p>Регулаторна комисија учествује у изради годишњег регулаторног извјештаја, у сарадњи са Државном регулаторном комисијом за електричну енергију у БиХ и Регулаторном комисијом за електричну енергију у Федерацији Босне и Херцеговине. При изради регулаторног извјештаја, користи се прописани формат за извјештавање Регулаторног одбора Енергетске заједнице.</p> <p>г) ▣ Учешће у раду сталних комитета и радних група Регионалног удружења енергетских регулаторних тијела (ЕРПА)</p> <p>Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске има статус придруженог члана Регионалног удружења енергетских регулаторних тијела (ЕРПА).</p> <p>На основу плана рада ЕРПА-е, планирано је да представници Регулаторне комисије, и у току наредне године учествују у раду сталних комитета (за дозволе и тарифе), односно радне групе (за правна питања).</p>
<p>Ђ. ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ РЕГУЛАТОРНЕ КОМИСИЈЕ</p>	
<p>1</p>	<p>▣ Учешће на конференцијама, симпозијумима и тематским радионицама, укључујући и израду стручних реферата из дјелокруга рада регулаторних тијела од стране запослених у Регулаторној комисији и сарадња са другим регулаторним комисијама у БиХ и окружењу у циљу размјене искустава.</p>

Предсједник
Миленко Чокорило

ПРИЛОГ 1: НАЈЗНАЧАЈНИЈЕ АКТИВНОСТИ РЕГУЛАТОРНЕ КОМИСИЈЕ У 2011. ГОДИНИ

У овом прилогу дат је приказ активности које су обиљежиле рад Регулаторне комисије од почетка 2011. године до сада, с циљем да се обезбиједи оквир за поређење са планираним активностима Регулаторне комисије у 2012. години и допринесе образложењу Приједлог буџета за 2012. годину.

Цјеловит Извјештај о раду Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске у 2011. бити поднесен Народној скупштини Републике Српске на усвајање по истеку пословне 2011. године, што истовремено представља и законску обавезу Регулаторне комисије.

Буџет Регулаторне комисије за 2011. годину је усвојен на 3. сједници Народне скупштине Републике Српске која је одржана 7. децембра 2010. године. Одлука о усвајању Буџета, број 01-1512/10, објављена је у Службеном гласнику Републике Српске, број 136/10 од 31. децембра 2010. године.

Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске је, на основу члана 24. Закона о енергетици, члана 25. Статута и усвојеног Буџета Регулаторне комисије за 2011. годину, донијела Одлуку о регулаторној накнади (Службени гласник Републике Српске, број 15/11) којом се утврђују износи регулаторних накнада коју плаћају предузећа као корисници дозвола за обављање енергетских дјелатности.

На основу члана 24. Закона о енергетици, члана 18. и члана 25. Статута Регулаторне комисије за енергетику, те члана 10. Правилника о издавању дозвола, Регулаторна комисија је донијела Одлуку о висини једнократних накнада (Службени гласник Републике Српске број 49/10) које плаћају предузећа приликом покретања поступака издавања дозвола пред Регулаторном комисијом.

Регулаторна комисија је у току 2011. године, односно до краја октобра 2011. године, одржала 14 редовних сједница и 18 интерних састанака. На редовним сједницама разматрана су и утврђивана акта из регулаторне надлежности, док су на интерним састанцима разматрана питања и усвајани акти организационо-административне природе. Интерни састанци се користе и као припремни састанци за редовне сједнице.

У протеклом временском периоду, Регулаторна комисија одржала је 7 јавних расправа, а до краја 2011. године је планирано одржавање још 10 јавних расправа у поступцима издавања дозвола за обављање енергетских дјелатности.

А. РЕГУЛИСАЊЕ СЕКТОРА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

а) Одобравање и доношење правила и прописа

Почетком 2011. године, Регулаторна комисија је донијела Правилник о издавању сертификата за производно постројење које производи електричну енергију користећи обновљиве изворе енергије или у ефикасној когенерацији. Овим Правилником се прописује садржај сертификата, процедуре и критеријуми под којима произвођач електричне енергије у производном постројењу које користи обновљиве изворе енергије на економски примјерен начин уз заштиту животне средине или у ефикасном когенерацијском постројењу може добити сертификат за производно постројење. Регулаторна комисија је радила и на усаглашавању подзаконских аката из своје надлежности са законским прописима из области енергетике, уважавајући и легислативу Европске уније. У том циљу у току је израда радног материјала за измјене и допуне Правилника о тарифној методологији и тарифном поступку (Службени гласник Републике Српске, број 61/05) и измјене и допуне Правилника о стицању статуса квалификованог купца (Службени гласник Републике Српске, број 88/06 и 29/10).

Обновљиви извори енергије

Босна и Херцеговина, односно Република Српска је, потписивањем Уговора о успостављању Енергетске заједнице, прихватила и обавезу да у своје законодавство угради и одредбе директива Европске уније 2001/77/ЕК (промовисање електричне енергије произведене из обновљивих извора) и 2003/30/ЕК (промовисање употребе биогорива у транспорту). Такође, Министарски савјет Енергетске заједнице је додатно, у септембру 2010. године, упутио препоруку свим земљама потписницама да у домаћем законодавству слиједи и циљеве нове директиве о обновљивим изворима енергије 2009/28/ЕК, објављене у Службеном гласнику Европске уније у јуну 2009. године. Поменута директива успоставља заједнички правни оквир и на јединствен начин уређује подстицање употребе електричне енергије произведене коришћењем обновљивих извора на унутрашњем тржишту и подстицање коришћења биогорива или других обновљивих горива у транспорту. У Републици Српској, Закон о енергетици уредио је област обновљивих извора енергије и прописао надлежност Регулаторне комисије у вези са обновљивим изворима.

Закон о енергетици је прописао да је Регулаторна комисија за енергетику надлежна за издавање сертификата за производна постројења која користе обновљиве изворе и ефикасну когенерацију. Регулаторна комисија је у јануару ове године усвојила Правилник о издавању сертификата за производно постројење које производи електричну енергију користећи обновљиве изворе енергије или у ефикасној когенерацији (Службени гласник Републике Српске, број 25/10).

Регулаторна комисија је заједно са Министарством индустрије, енергетике и рударства активно учествовала на обезбјеђењу подлога за израду индикативних циљева, а које се односе на израду прегледа постојећег стања, потенцијала, као и могућих сценарија за промовисање употребе обновљивих

извора енергије у Републици Српској. Усвајањем Уредбе о производњи и потрошњи електричне енергије из обновљивих извора и у ефикасним когенеративним постројењима, у марту ове године од стране Владе Републике Српске створен је правни оквир за коначно дефинисање и самог система подстицања производње електричне енергије из обновљивих извора, односно за израду подзаконских аката за које је надлежна Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске.

У складу са Законом о енергетици, прописивање система подстицања као и утврђивање гарантованих откупних цијена је у надлежности Регулаторне комисије која је на 22. редовној сједници одржаној 25. фебруара и 10. марта 2011. године утврдила Нацрт Правилника о подстицању производње електричне енергије из обновљивих извора и у ефикасној когенерацији, Нацрт Одлуке о висини гарантованих откупних цијена и премија за електричну енергију произведену из обновљивих извора и у ефикасној когенерацији и Нацрт Одлуке о висини накнаде за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора и у ефикасној когенерацији. У априлу и мају ове године Регулаторна комисија је у одржала пет јавних расправа о предложеним нацртима и прикупила бројне коментаре, примједбе и сугестије. Након обраде свих коментара, Регулаторна комисија је на 33. редовној сједници одржаној 25. октобра 2011. године усвојила Правилник о подстицању производње електричне енергије из обновљивих извора и у ефикасној когенерацији, Одлуку о висини гарантованих откупних цијена и премија за електричну енергију произведену из обновљивих извора и у ефикасним когенеративним постројењима и Одлуку о висини накнаде за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора и у ефикасној когенерацији. Наведени акти достављени су Влади Републике Српске на давање сагласности, након чега ће постати оперативни у пракси.

б) Издавање дозвола

У складу са одредбама закона и Правилника о издавању дозвола, Регулаторна комисија је водила поступке за издавање дозвола за обављање електроенергетских дјелатности, издавање дозвола за изградњу електроенергетских објеката и издавање сертификата за производна постројења и то:

❖ Окончани поступци:

- *Дозволе за обављање дјелатности производње електричне енергије*
Регулаторна комисија је издала једну дозволу за обављање дјелатности производње електричне енергије и то за подносиоца захтјева: "Bobar Taubinger Elektrik" д.о.о. Брод на Дрини, Фоча.
- *Дозволе за обављање дјелатности трговине и снабдијевања електричном енергијом*
Регулаторна комисија је Рјешењем број Р-28-395-80/11 од 31.08.2011. године укинула рјешење о издавању дозволе и одузела дозволу за обављање дјелатности трговине и снабдијевања електричном енергијом предузећу "Idim trade" д.о.о. Бијељина.
- *Дозволе за изградњу електроенергетских објеката*

Регулаторна комисија је закључком од 10.02.2011. године прекинула поступке за издавање дозволе за изградњу објеката МХЕ за подносиоца захтјева "Technog energy AS" д.о.о. Бања Лука и то:

- МХЕ Цијевна 1 - снаге 14,1 MW,
- МХЕ Цијевна 2 - снаге 14,2 MW и
- МХЕ Цијевна 4 - снаге 13,9 MW.

❖ Поступци који су у току:

- *Дозволе за обављање дјелатности производње електричне енергије*
До краја 2011. године се планира завршетак поступка по захтјеву за издавање дозвола за обављање дјелатности производње електричне енергије за сљедеће кориснике којима дозволе за обављање дјелатности истичу 28.12.2011. године:

- 1) ЗП "РиТЕ УГЉЕВИК" А.Д. Угљевик и
- 2) МХ ЕРС - Требиње ЗП РиТЕ Гацко А.Д. Гацко.

Крајем октобра 2011. године поднесен је захтјев за издавање дозволе дјелатности производње електричне енергије од стране предузећа коме дозвола за обављање дјелатности истиче у 2012. години, када се очекује и окончање овог поступка:

- 3) "ЕНЕРГОЛИНИЈА" д.о.о. Зворник.

- *Дозволе за обављање дјелатности снабдијевања тарифних купаца електричном енергијом*

До краја 2011. године се планира завршетак поступка по захтјеву за издавање дозвола за обављање дјелатности снабдијевања тарифних купаца електричном енергијом за сљедеће кориснике којима дозволе за обављање дјелатности истичу 28.12.2011. године:

- 2) МХ "ЕРС" ЗП "Електро Добој" А.Д. Добој,
- 3) МХ ЕРС ЗЕДП "Електро-Бијељина" А.Д. Бијељина,
- 4) МХ ЕРС - Матично предузеће А.Д. Требиње ЗП "Електрокрајина" А.Д. Бањалука,
- 5) МХ ЕРС ЗП "Електродистрибуција" А.Д. Пале и
- 6) МХ ЕРС Требиње ЗП "Електро-Херцеговина" А.Д. Требиње.

- *Дозволе за обављање дјелатности трговине и снабдијевања електричном енергијом*

До краја 2011. године се планира завршетак поступка по захтјеву за издавање дозволе за обављање дјелатности трговине и снабдијевања електричном енергијом предузећу МХ "Електропривреда РС" Матично предузеће а.д. Требиње, којем дозвола за обављање дјелатности истиче 28.12.2011. године.

Такође, у току је поступак за одузимање дозволе за обављање дјелатности трговине и снабдијевања предузећу "ЛТС" д.о.о. Бања Лука.

- *Сертификат за производно постројење које производи електричну енергију користећи обновљиве изворе енергије или у ефикасној когенерацији*

У току је поступак комплетирања Захтјева за издавање сертификата за производно постројење МХЕ "Дивич" који је предузеће "Елинг МХЕ" д.о.о. Теслић поднијело 25.05.2011. године.

в) Тарифни поступци

У току 2011. године није било тарифних поступака у сектору електричне енергије, а на снази су цијене електричне енергије које важе од 1. јануара 2010. године. Регулаторна комисија, у склопу редовних пословних активности, прати и анализира остварење техничких и финансијских параметара свих регулисаних предузећа.

г) Надгледање пословних активности корисника дозвола у оквиру регулаторне надлежности

У складу са одредбама закона и Правилника о издавању дозвола, Регулаторна комисија је, у склопу својих редовних активности које се односе на надзирање поштовања услова издатих дозвола, обавила редовне надзорне провјере у пет предузећа из електроенергетског сектора и то:

1. МХ ЕРС ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград (дозвола за обављање дјелатности производње електричне енергије),
2. ЕРС д.о.о Мале хидроелектране Бања Лука, (дозвола за обављање дјелатности производње електричне енергије),
3. "Елинг" д.о.о Теслић (дозвола за обављање дјелатности производње електричне енергије),
4. МХ ЕРС - Матично предузеће А.Д. Требиње ЗП "Електрокрајина" А.Д. Бањалука (дозвола за обављање дјелатности дистрибуције електричне енергије и дозвола за обављање дјелатности снабдијевања тарифних купаца електричном енергијом),
5. МХ ЕРС Требиње ЗП "Електро-Херцеговина" а.д. Требиње (дозвола за обављање дјелатности дистрибуције електричне енергије и дозвола за обављање дјелатности снабдијевања тарифних купаца електричном енергијом).

Након извршених надзорних провјера израђени су извјештаји који садрже утврђено стање у погледу поштовања услова дозволе и донесена су рјешења о мјерама за отклањање утврђених недостатака.

д) Активности на заштити купаца

Одредбама Закона о електричној енергији прописане су следеће надлежности Регулаторне комисије у вези са заштитом купаца:

- Регулисање квалитета услуге и тарифа, имајући у виду интересе купаца и функционисања предузећа за снабдијевање и дистрибуцију електричне енергије;
- Обезбјеђење транспарентног и недискриминаторског понашања на тржишту електричне енергије;
- Доношење мјера за спречавање злоупотребе монополског положаја корисника дозвола издатих од стране Регулаторне комисије;
- Рјешавање спорова између купаца и дистрибутера и снабдјевача електричном енергијом;
- Одлучивање о жалбама на рјешења о издавању електроенергетских сагласности и

- Обезбјеђење и других циљева заштите потрошача кроз прописивање услова дозволе за обављање одређене електроенергетске дјелатности.

До краја октобра 2011. године, Регулаторној комисији за енергетику Републике Српске поднесена су 243 захтјева за рјешавање спорова у вези са:

- правом на напајање електричном енергијом - 4 захтјева,
- правом приступа на дистрибутивну мрежу - 5 захтјева,
- тарифама по којима се енергија испоручује - 99 захтјева,
- одбијањем испоруке електричне енергије - 25 захтјева,
- квалитетом напајања електричном енергијом - 7 захтјева и
- остало - 103 захтјева (отпис дуга, застарјелост, пренос дуга, мјерење).

ђ) Тржиште електричне енергије

Обезбјеђивање права купцима на избор снабдјевача електричном енергијом с једне стране и омогућавање једнаких, транспарентних и непристрасних услова снабдјевачима да снабдијевају купце електричном енергијом, с друге стране, неопходни су предуслови за отварање тржишта електричне енергије. У циљу остварења ових предуслова, Регулаторна комисија је у свом досадашњем раду одредила тарифе за кориштење дистрибутивне мреже, створила претпоставке за одређивање тарифа за помоћне услуге, издала дозволе за обављање дјелатности трговине и снабдијевања електричном енергијом и дала сагласност на дистрибутивна мрежна правила (правила приступа мрежи).

У складу са динамиком утврђеном Уговором о успостављању Енергетске заједнице, Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске је, доношењем Правилника о стицању статуса квалификованог купца 2006. године, прописала критеријуме за стицање статуса квалификованог купца, према коме статус квалификованог купца почев од 1. јануара 2008. године имају сви купци у Републици Српској изузев домаћинстава. Међутим, до данас ниједан купац у Републици Српској није искористио ову могућност. Током 2010. године Регулаторна комисија је донијела Правилник о измјенама и допунама Правилника о стицању статуса квалификованог купца у коме је извршено усклађивање са измјенама примарне легислативе.

Правилником о стицању статуса квалификованог купца прописано је да у току прелазног периода, који траје до 1. јануара 2012. године, сви квалификовани купци имају право на избор начина снабдијевања (као тарифни по прописаним тарифним ставовима за снабдијевање или као квалификовани по тржишним цијенама електричне енергије набављене на тржишту) и право на резервног снабдјевача. Такође је прописано да ће Регулаторна комисија благовремено прије истека прелазног периода, дефинисати право крајњег купца на универзалну услугу снабдијевања електричном енергијом, укључујући и право на резервног снабдјевача, као и услове под којима крајњи купци могу остварити то право. У циљу реализације поменутих обавеза, Регулаторна комисија је у току 2011. године интензивно радила на анализи постојећег стања у погледу отворености тржишта и припреми потребних измјена у садашњим подзаконским актима.

Поред тога, Регулаторна комисија је у току 2011. године одржала више заједничких састанака са друге двије регулаторне комисије у Босни и

Херцеговини како би процес потпуног отварања тржишта и прописи о статусу квалификованих купаца након 1. јануара 2012. године били што усклађенији у цијелој Босни и Херцеговини, а све у циљу испуњења обавеза преузетих потписивањем Уговора о успостављању Енергетске заједнице. Такође, у оквиру ових активности рађена је и анализа Студије о отварању veleпродајног тржишта Југоисточне Европе, коју је на захтјев Енергетске заједнице, у априлу ове године, урадила Свјетска банка, као и анализа утицаја њених препорука на Републику Српску и Босну и Херцеговину.

Б. РЕГУЛИСАЊЕ СЕКТОРА ПРИРОДНОГ ГАСА

а) Одобравање и доношење правила и прописа

У сектору природног гаса, Регулаторна комисија је у прошлој години извршила усаглашавање подзаконских аката из своје надлежности са законским прописима.

б) Издавање дозвола

У складу са одредбама закона и Правилника о издавању дозвола, Регулаторна комисија је водила сљедеће поступке за издавање дозвола за обављање дјелатности у сектору природног гаса:

- *Дозволе за обављање дјелатности трговине и снабдијевања природним гасом*
У току је поступак по захтјеву за издавање дозволе за обављање дјелатности трговине и снабдијевања природним гасом, а који је предузеће "Бијељина гас" д.о.о. Бијељина поднијело 12.09.2011. године;
- *Дозвола за обављање дјелатности управљања системом за транспорт природног гаса*
У току је поступак по захтјеву за издавање дозволе за обављање дјелатности управљања системом за транспорт природног гаса, а који је предузеће "Бијељина гас" д.о.о. Бијељина поднијело 24. октобра 2011. године.

в) Тарифни поступци

Нове цијене снабдијевања тарифних купаца природним гасом у Републици Српској за предузеће "Сарајево-Гас" а.д. Источно Сарајево ступиле су на снагу 1. маја 2011. године. Наиме, Регулаторна комисија је 26. априла 2011. године донијела рјешење о давању сагласности на захтијеване тарифне ставове за снабдијевање тарифних купаца природним гасом за категорију "домаћинства", на захтјев "Сарајево-Гас" а.д. Источно Сарајево. Предложена промјена тарифног става је узрокована повећањем набавне цијене природног гаса са 0,65 КМ/Sm³ на 0,72 КМ/Sm³, јер је дошло до повећања набавне цијене природног гаса испоручиоца "БХ-ГАС" д.о.о. Сарајево. У складу са овом промјеном, тарифни став за потрошњу природног гаса за снабдијевање тарифних купаца је повећан са 0,79604 КМ/Sm³ на 0,86604 КМ/Sm³, док је тарифни став за мјерно мјесто купца остао непромијењен и износи 3 КМ/мјерном мјесту.¹

---

¹ Цијене су исказане без пореза на додату вриједност

Предузеће "Сарајево гас" а.д. Источно Сарајево је 27. октобра 2011. године поднијело захтјев за одобрење тарифних ставова за снабдијевање тарифних купаца природним гасом. Тарифни поступак по овом захтјеву је у току.

Када су у питању тарифни ставови за снабдијевање тарифних купаца природним гасом и тарифни ставови за кориснике дистрибутивне мреже за предузеће А.Д. "Зворник стан" Зворник, Регулаторна комисија је одржала више састанака са представницима овог предузећа у току 2011. године, а на једном од њих су присуствовали и представници Министарства индустрије, енергетике и рударства. Циљ састанака је покретање тарифног поступка од стране овог предузећа. Предузеће А.Д. "Зворник стан" Зворник је поднијело 31.10.2011. године захтјеве за одобрење тарифних ставова за снабдијевање тарифних купаца природним гасом и тарифних ставова за кориснике дистрибутивне мреже.

г) Надгледање пословних активности корисника дозвола у оквиру регулаторне надлежности

У складу са одредбама закона и Правилника о издавању дозвола, Регулаторна комисија је, у склопу својих редовних активности које се односе на надзирање поштовања услова издатих дозвола, обавила редовне надзорне провјере у два предузећа из сектора природног гаса и то:

1. "Сарајево-гас" а.д. Источно Сарајево (дозвола за обављање дјелатности транспорта природног гаса, дозвола за обављање дјелатности дистрибуције и управљања системом за дистрибуцију природног гаса, дозвола за обављање дјелатности снабдијевања тарифних купаца природним гасом и дозвола за обављање дјелатности трговине и снабдијевања природним гасом) и
2. "Гас промет" а.д. Источно Сарајево-Пале (дозвола за обављање дјелатности управљања системом за транспорт природног гаса, дозвола за обављање дјелатности транспорта природног гаса и дозвола за обављање дјелатности трговине и снабдијевања природним гасом).

Након извршених надзорних провјера, израђени су извјештаји који садрже информације о утврђеном стању у погледу поштовања услова дозволе и донесена рјешења о мјерама за отклањање утврђених недостатака.

д) Заштита купаца

Одредбама Закона о гасу утврђено је да Регулаторна комисија рјешава у другом степену по жалби на рјешење оператора транспортног или дистрибутивног система у поступку одобрења за приступ и коришћење транспортне или дистрибутивне мреже или складишта и у поступку одобрења за прикључење на транспортну или дистрибутивну мрежу.

У протеклом периоду није било захтјева за рјешавањем спорова у сектору природног гаса.

ђ) Тржиште природног гаса

Када је ријеч о сектору природног гаса, према Закону о гасу, сви купци осим купаца из категорије домаћинстава су квалификовани купци. Међутим, без обзира на могућност дијела купаца да се снабдијевају као квалификовани,

чињеница да је "БХ-Гас" д.о.о. Сарајево једини добављач природног гаса на подручју Босне и Херцеговине, те да је он истовремено и транспортер природног гаса у Федерацији Босне и Херцеговине гдје не постоји одговарајући регулаторни оквир нити јаван приступ утврђивања цијене транспорта и набавке природног гаса, представља озбиљну препреку за отварање тржишта.

Стручне службе Регулаторне комисије редовно прате и анализирају тржишта у другим европским земљама како би се побољшале могућности за отварање тржишта у Републици Српској и Босни и Херцеговини и његово ефикасно функционисање те унаприједила сигурност снабдијевања.

В. РЕГУЛИСАЊЕ СЕКТОРА НАФТЕ И ДЕРИВАТА НАФТЕ

а) Одобравање и доношење правила и прописа

У сектору нафте и деривата нафте, Регулаторна комисија је у прошлој години извршила усаглашавање подзаконских аката из своје надлежности са законским прописима. У току ове године, активности Регулаторне комисије у области нафте и деривата нафте су биле усмјерене на надзирање примјене услова издатих дозвола.

б) Издавање дозвола

У 2011. години није било захтјева за издавање дозвола у сектору нафте и деривата нафте.

в) Надгледање пословних активности корисника дозвола у оквиру регулаторне надлежности

У складу са одредбама закона и Правилника о издавању дозвола, Регулаторна комисија је, у склопу својих редовних активности које се односе на надзирање поштовања услова издатих дозвола, у септембру 2011. године, обавила редовну надзорну провјеру у предузећу А.Д. "Рафинерија нафте" Брод и то за дозволу за обављање дјелатности производње деривата нафте и дозволу за обављање дјелатности складиштења нафте и деривата нафте.

Након извршене надзорне провјере, израђен је извјештај са редовне надзорне провјере који садржи анализу утврђеног стања у погледу поштовања услова дозволе, те је Регулаторна комисија донијела рјешење о мјерама за отклањање утврђених недостатака.

г) Заштита купаца

У протеклом временском периоду није било захтјева за рјешавање по жалби.

Г. АДМИНИСТРАТИВНО-ФИНАНСИЈСКИ ПОСЛОВИ

У Регулаторној комисији за енергетику Републике Српске запослена су 33 лица укључујући и чланове Комисије.

Број запослених лица у Регулаторној комисији за енергетику је увећан за једног дипломираног инжењера електротехнике који је примљен у стални радни

однос након годину дана рада на одређено вријеме, тј. обављеног приправничког рада и положеног стручног испита.

Административно-финансијски сектор је обављао активности које су предвиђене подзаконским актима Регулаторне комисије у домену који се тиче пружања подршке стручним службама Регулаторне комисије, као и друге послове административно-техничке, финансијске и персоналне природе.

Д. САРАДЊА СА ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА И ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ

У циљу испуњења обавеза преузетих потписивањем Уговора о успостављању Енергетске заједнице те испуњења заједничких циљева у вези са усклађивањем легислативе са правном тековином Заједнице, Регулаторна комисија је дала допринос у сарадњи са Министарством индустрије, енергетике и рударства Републике Српске и Министарством спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине. У току 2011. године урађен је нацрт Закона о обновљивим изворима енергије. Регулаторна комисија је сарађивала са представницима ресорног Министарства по овом питању. За потребе рада на изради овог акта, формирана је радна група у чијем чланству су и два представника Регулаторне комисије.

Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске остварује редовну сарадњу са Државном регулаторном комисијом за електричну енергију Босне и Херцеговине и Регулаторном комисијом за електричну енергију у Федерацији Босне и Херцеговине, те учествује на стручним скуповима и семинарима у организацији Енергетске заједнице, Регионалног удружења енергетских регулатора (EPPA), USAID-REAP програма.

У другој половини 2011. године покренуте су активности на усклађивању законодавства Босне и Херцеговине у домену који се односи на сектор електричне енергије са законодавством Европске уније. Поменуте активности покренуте су од стране делегације Европске уније у Босни и Херцеговини и планиран је опсежан рад и у 2012. години. Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске је, поред остале двије регулаторне комисије у БиХ као и два надлежна ентитетска министарства, један од кључних актера у овој важној проблематици.

У организацији Секретаријата Енергетске заједнице, запослени и чланови Регулаторне комисије учествовали су на:

- Састанку Радне групе за обновљиве изворе енергије (један запослени у Регулаторној комисије је, као представник Босне и Херцеговине, односно Републике Српске, члан поменуте радне групе);
- Инвестиционој конференцији о енергетској ефикасности и обновљивим изворима енергије,
- Четвртом социјалном форуму,
- Шестом гасном форуму,
- Трећем нафтном форуму,
- Семинару о отварању велепродајног тржишта електричне енергије.

Поред семинара у организацији Секретаријата Енергетске заједнице, запослени у Регулаторној комисији су учествовали и на сљедећим скуповима чија тематика спада у оквир регулаторне надлежности:

- Тридесетом савјетовању ЦИГРЕ-Србија, на Златибору,
- Правничким данима у Републици Српској,
- Семинару Савеза рачуновођа и ревизора Републике Српске,
- Научно-стручном скупу о гасу и гасној техници у организацији Удружења за гас Србија,
- Електроенергетском форуму Италије и Босне и Херцеговине у Мостару,
- EBRD презентацији о гаранцију о поријеклу и имплементацији система за подстицај те отварању електроенергетског тржишта у Требињу и Сарајеву.

Трошкове учешћа на скуповима које организује Секретаријат Енергетске заједнице за представнике Регулаторне комисије сноси организатор у складу са својом пословном политиком за надокнаду трошкова за уговорне стране. Такође, и трошкови учешћа на одређеном броју других скупова дјелимично су покривени од стране организатора.

Стекавши статус придруженог члана Регионалног удружења енергетских регулатора (ЕРРА), запослени у Регулаторној комисији, чланови два стручна комитета (за дозволе и тарифе), те радне групе за правна питања учествовали су у раду ових тијела и то: три састанка стручног комитета за тарифе, те по два састанка стручног комитета за дозволе односно радне групе за правна питања. Кроз размјене искустава земаља чланица овог удружења подстиче се развој независних и стабилних регулаторних тијела, унапређује сарадња и истраживачки рад те се омогућава бољи приступ информацијама о свјетском искуству по питању регулације енергетских тржишта.